

DOMOVINA

Izhaja dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu, in sicer frankirano — Rokopisi se ne vračajo — Za inserate se plačuje 1 krono temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 v za vsakokrat; za večje inserate in za mnogokratno inseriranje primeren popust. — Naročnina za celo leto 8 kron, za pol leta 4 kron, za četrto leta 2 kroni; ista naj se pošilja: Upravništvu „Domovine“ v Celju.

V boj proti skupnemu sovražniku!

Gradec 1. decembra 1903.

Dan za dnevom se bridko pritožujejo nemški časopisi o češkem in ogrskem narodnem fanatizmu. Količkaj razsodni človek pa mora takoj sprevideti, da se Nemcem v resnici nikaka krivica ne godi. Niti Ogrji niti Čehi ne zahtevajo drugega, nego svoje svete narodne pravice, ki so jim po zakonu zajamčene. Da pri tem svojem boju s takimi sirovimi in brezobzirnimi nasprotniki, kot so Nemci ne bodo postopali preveč rahlo, je jasno. Kar so avstrijski Nemci desetletja s pomočjo vlad sejali, to sedaj žanjejo pri Čehih in Ogrih. Ne bo pa dolgo več trajalo, ko jim bodo začeli tudi drugi narodi povračevati milo z dragim, pred vsem mi Slovenci. Naša inteligenca ne stoji danes več osamljena v boju z Nemci, kakor pred leti, nego ima že velik del naroda za seboj. Čim bolj bodo vlada in Nemci divjali zoper nas, tem bolj se nam bodo odpirale oči in naravna posledica mora biti ta, da bo postal celi naš narod sčasoma ravno tako zaveden in odločen, kakor češki in ogrski. Taisti proces izvršil pa se bode v doglednem času tudi pri Hrvatih in Lahih in naenkrat se bo moral surovi germanski barbar, ki presega, kar se tiče brezobzirnosti in tlačenja drugih narodov, celo stare Rimljanje, vstaviti pred železno falango združenih nenemških sodržavljanov. Že se kažejo znamenja take alijance na političnem avstrijsko ogrskem nebu. Vedno več odličnih politikov čeških, ogrskih, hrvatskih in laških se oglašajo, ki so edini v tem, da so Nemci največji sovražniki vseh nenemških narodov v naši monarhiji.

In res, kdor količkaj proučava politične razmere širje naše domovine, ne bode nikakor mogel utajiti, da so edino Nemci tisti faktor, ki ovira razvoj in napredek posameznih avstrijskih nenemških narodov in s tem vesoljne države sploh. Nemcem je že od narave dan poseben nagón, da z največjo brutalnostjo zatirajo najsvetejše pravice narodom, ki jim jih je izročila usoda v roke. Ako celo filozofi in taki učenjaki, kakor je bil pokojni Momen, svojim rojakom svetujejo, naj Čehom steroje buče potem res ni čuda, da sirovost in cinizem nemški ne poznata nobene meje. Vprašajmo Čeha, vprašajmo Ogra, Hrvata pa Italijana, kdo mu je faktično že največ škodoval v narodnih zadevah in vsak mora odgovoriti po pravici: Nemo. Koliko Ogrov so poslovali Hrvati, ali pa Slovaki? Koliko Italijanov smo poslovali mi Slovenci? In nasprotno. Kako neznatne so slovanske zgube v boju proti Italijanom in Ogrom v primeri z onimi v boju proti Nemcem? Dragi bralec, potuj samo v prekrasni bratski Zagreb in čudil se bodeš, kako se povsod na prvem mestu šopiri nemščina. Potuj v Trst, Dalmacijo, ogrska mesta, potuj v nekdanj popolnoma slovansko Bosno, povsod bodeš videl na odličnih mestih prvakovati nemščino. Jasno je da se morajo na vsak način enkrat odpreti oči vsem nenemškim avstrijsko ogrskim narodom, da bodo sprevideli, kako brezumno je njih početje, ko se bijejo in rujejo med seboj brez posebne potrebe, dočim ne opazijo skupnega sovražnika, ki jim prinaša polagoma, toda neizprosno gotovo pogubo.

Prodirajočemu pangermanskemu navalu proti jugu in vzhodu naše monarhije se morejo upreti le združeni Slovani, Ogrji in Italijani. — Da bi bila

zveza vseh teh narodov res smrt vsenemškega vpliva v Avstriji, dokazuje jasno dejstvo, da so bili Nemci grozno poparjeni, ko so izjavili Čehi in Hrvati, da nimajo povoda nastopiti proti Ogrom, ako zahtevajo le-ti svojo lastno, narodno armado. Kak strah je prevzel Nemce, ko je začelo na Hrvatskem dijaštvo agitirati za spravo med Hrvati in Srbi! V naravnost vidni zadregi pa so bili naši Nemci, ko so začeli odlični hrvatski politiki v Dalmaciji zagovarjati zvezo med Hrvati in Italijani spričo grozeče pangermanske nevarnosti. Vsaj pa je tudi najugodnejši čas, da bi se ta zveza uresničila. Taisti Nemci, ki so nam odrekli pravico do slovenskega vseučilišča z izgovorom, da nimamo tako razvitega jezika in take kulture, kot Italijani, taisti Nemci so pred kratkim s pravim vandalskim divjaštvom vzeli Lahom na vseučilišču v Inomostu še tistih par pravic, kar so jih dosedaj imeli. Profesorja, ki je hotel predavati laškimi dijakom v materinskem jeziku, napadli so „olikani“ „liberalni“ nemški burši na ulici s pereat-klici, pljuvanjem in z gnilim sadjem. Da na kolodvoru je vstrelil celo na njega neki fanatičen nemški dijak iz samokresa! Tako so postopali z Italijani v Inomostu taisti Nemci, ki so kakor iz uma rujevali in besneli radi neznatnih ljubljanskih izgredov in ki se znajo tako sladko prikupovati tržaškimi Lahom. Do primorskih Slovencev in Hrvatov bi bilo sedaj, da bi skušali doseči sporazumljenje vsaj z onimi Italijani, ki ne drže z židovsko-italijansko, ali bolje rečeno z židovsko-pangermansko kliko v Trstu ki je zastopana postavimo v „Il Piccolo“. Po našem mnenju so namreč povzročili ves boj, ki se danes bije v Primorji in Dalmaciji med Italijani in Slovani edino le

LISTEK.

Rdeča roža.

Ruski spisal V. Garšin.

III.

„Kako Vam je?“ ga je vprašal drugo jutro zdravnik.

Bolnik, ki se je šele vzbudil, je še ležal v postelji.

„Izvrstno!“ je rekel in skočil po koncu in poiskal črevlje in suknjo. — „Izvrstno! Samo: to le tu!“

Pokazal je na tilnik.

„Vratu ne morem brez bolečin gibati. Toda to ne stori ničesar Vse je dobro, če se razume.“

„Vi veste, kje ste?“

„Seveda, doktor! V blaznici sem. Toda če se razume, je to vseeno. Gotovo vseeno!“

Zdravnik ga je gledal nepremično. Njegov lepi, rejni obraz s čudovito, svetlo-zlato brado in mirnimi sivimi očmi, ki so gledale izza očal, je bil nepremičen in neprodiren. Opazoval je.

„Zakaj me gledate tako prodirljivo? Saj ne bodete izvedeli, kaj se godi v moji duši,“ je nadaljeval bolnik. — „toda jaz čitam jasno v Vaši. Zakaj storite toliko hudega? Zakaj naberete toliko nesrečnežev in jih tu zaprete? Meni je to vseeno! jaz razumem vse in sem miren, ali oni?

Čemu jim je ta muka. Človeku, ki je tako daleč prišel, da živi v njegovi duši velika misel, splošna misel, je vseeno, kje živi in čuti. Da, celo življenje in neživljenje. — — Nili tako?“

„Mogoče.“ je odgovoril zdravnik in se vsedel na stol v kotu sobe, tako da je mogel bolnika opazovati, ki je hodil z naglimi koraki iz enega kota v drugi. Ranocelnik in paznik, ki sta zdravnik spremljala, sta obstala pri vratih.

„In v meni živi!“ je vzkliknil bolnik, „in ko sem jo našel, sem bil kakor preroben. Čutila so postala ostrejša, možgani so delovali, kakor še nikoli. Jaz živim v vseh stoletjih. Živim brez prostora, povsod in nikjer, kakor hočete. In zato mi je vseeno, če me imate tu zaprtega, ali me izpustite. Opazil sem, da je tu še več takih. Toda za ostalo množico je ta položaj strašen. Zakaj jih ne izpustite? Kaj Vam to koristi?“

„Rekli ste,“ ga je prekinil zdravnik, „da ne živite niti v času niti v prostoru. Toda ali morete tajiti, da smo zdaj mi z Vami tu v sobi in da je zdaj pol štirih 6. roznika leta 18...? Kaj porečete temu?“

„Nič. Meni je vseeno, kje živim in kdaj živim. In če mi je to vseeno, ali se ne reče, da sem povsod in vedno?“

Zdravnik se je smehljaj.

„Čudna logika,“ je rekel in vstal. „Mogoče imate prav. Na svidenje. Hočete smodko?“

„Hvala —“ Nehal je, prijel smodko in nerovno odgriznil njen konec. — „To pomaga pri

premišljevanju,“ je rekel. Tako je ravnotežje na svetu, da se nasprotni moči uničujejo. Zdravstvujte, doktor!“

Zdravnik je odšel. Velik del njegovih bolnikov ga je pričakoval, stoječ pred posteljami. Nobenega predstojnika ne časte podložniki tako kakor tega zdravnika blazniki.

Bolnik je korakal burno iz enega kota svoje celice v drugi, ko je ostal sam. Prinesli so mu čaja; izpil je, ne da bi se vsedel, velik vrč v dveh požirkih in pojedel v dveh minutah velik kos kruha. Potem je šel iz sobe in hodil brez prenehanja s svojimi hitrimi, težkimi koraki od enega konca poslopja na drugi.

Dan je bil deževen in bolniki niso mogli v vrt. Ko je šel ranocelnik novega bolnika iskat, ga je našel na koncu hodnika. Tam je stal in tiščal glavo na šipe v vratih in gledal nepremično na celice. Njegovo pozornost je vzbudila posebno nenavadno živo-rdeča roža.

„Prosim, pustite se stehati,“ je rekel ranocelnik in po ramah potrkal. Toda ko se je oni k njemu obrnil, se je prestrašeno odmaknil: taka divja hudobnost in sovraštvo je gorelo v njegovih očeh. Ko je zagledal ranocelnika, se mu je izpremenil izraz na licu, in šel je ubogljivo, tiho, kakor v misli zagrebljen, za njim. Stopila sta v zdravnikovo sobico; bolnik je stopil na desetinsko tehtnico; ranocelnik je zapisal, ko ga je stehal, poleg njegovega imena 109 funtov v knjigo. Drugi dan jih je bilo samo 107, tretji 106

Nemci s pomočjo kratkovidnih naših vlad. Nемец je že po naravi tak, da nikjer na svetu ne more v miru živeti. Koder je v večini, ne ve same oholosti in prevzetnosti, kako bi pokazal svojo moč, kjer pa je v manjšini, hujska in sčuje soseda proti sosedu. Vsaj mora biti vsakemu pametnemu človeku jasno, kaj hočejo napraviti naši Pangermani iz naših primorskih krajev. Močne postojanke bodoči Vsenemčiji, ki se mora raztezati od Baltiškega tja do Jadranskega morja. Ker pa je sedaj na jugu nemški element v občeh še preslab, mora najprvo Lah zatreti Slovane. Ko bo poslednji politično mrtev ali vsaj smrtnoranjen, pride pa Italijan pod nemški meč. Že danes tvorijo Nemci v Trstu močan element. C. kr. uradništvo je skoraj po večini v nemško-nacionalnem taboru. Nemški časopisi prinašajo dan na dan dolga, obširna poročila o društvenem nemškem gibanju iz Trsta, Pulja — in tudi že iz drugih primorskih mest. Danes sicer tržaški Nemci Italijanom na ljubo zasramujejo Slovane radi najmanjših prestopkov in se ne morejo dovolj prehvaliti italijanske kulture in olikanosti, toda kako vse drugače bodo pisarili čez deset, dvajset let! Primorskim Italijanom lahko garantujemo, da bodo okusili potem ravno tisto znamenito nemško kulturo, kakor njih bratci zadnje dni v Inomostu.

„Mi avstrijski Nemci ne moremo že iz nemškonacionalnega stališča nikdar več dopustiti, da bi se še kdaj ustanovilo v Avstriji kako nenemško vseučilišče“. Te besede, ki jih je izustil veljaven nemški politik, morale bi pač popolnoma zadostovati, da bi zastopniki in voditelji vseh nenemških narodov v Avstriji stopili v mogočno zvezo proti pangermanskemu navalu. Najsikrajnejši čas je že, da steremo vnebovpijočo oholost in predrznost nemško, ki kar očitno tepta, nam nenemškim narodom po božjih in človeških postavah dane pravice. Treba bo dopovedati Nemcem, da ima vsak narod ne-le pravico, nego tudi najsve-tejšo dolžnost, da napreduje in se razvija in da se radi tega nemški hegemoniji, ki tega neče priznati, nikdar ne bomo upognili.

Slovenščina na Koroškem.

(Pritožba hranilnice in posojilnice v Spodnjem Dravogradu na c. kr. pravosodno ministrstvo).

Visokemu c. kr. pravosodnemu ministru!

Podpisana hranilnica in posojilnica v Spodnjem Dravogradu na Koroškem vlaga zoper postopanje c. kr. okrajnega sodišča v Pliberku glede

rabe slovenskega jezika po svojem s pooblastilom pod ./.1. izkazanem zastopniku naslednjo pritožbo.

Dne 4. novembra 1903 je vložila hranilnica in posojilnica v Spodnjem Dravogradu pri c. kr. okrajnem sodišču v Pliberku predlog za vknjižbo zastavne pravice pri vl. št. 25 kat. obč. Leifling za varnost posojila 4000 K. Ta prošnja, kakor tudi dolžno pismo, je bilo pisano v slovenskem jeziku. Rešitev te prošnje in vknjižba v zemljiški knjigi se je pa izvršila ne v slovenskem jeziku, ampak v nemškem, glasom ./.2. sklepa pod ./.2. od 5. novembra 1903 št. 606/3.

To postopanje tega sodišča je pa gola nepostavnost ter tudi neka novost, katera je zavlada pri koroških sodiščih zadnje mesece, — kakor se pravi na tajni ukaz njega ekselence grofa Gleispacha, predsednika graškega nadsodišča.

To postopanje je v protivju z obstoječimi zakoni in naredbami. V kričnem protivju je to postopanje s določbo člena XIX. državnih temeljnih zakonov od 21. decembra 1867 št. 142 drž. zak., kateri pravi, da se ravnopravnost vseh v deželi navadnih jezikov v uradu in v javnem življenju od strani države priznava.

Nedvomno je, da ta določba ustave velja in velja za vse narode enako, ter je samo sramota za Avstrijo, da svoje lastne postave tam, kjer se ista dotika slovanskih narodov, ne izvršuje in da ta postavna določba velja edino le za Nemce in Lahe in deloma Poljake.

Vsak državni uradnik prisega v svoji službeni prisegi, da se bode vestno ravnal po določbah državnih temeljnih postav; in vkljub tej prisegi se ta določba brezobzirno, kedar se gre zlasti za Slovence, prezira in tepta.

Zlasti se to godi na Koroškem.

Menda ga ni človeka, ki ima kaj poštenja v sebi, kateri bi imel čelo, da bi se upal reči, da slovenski jezik na Koroškem ni v deželi na vaden jezik, kajti ena tretjina prebivalstva na Koroškem je slovenske narodnosti.

Že leta 1850 se je proglasil slovenski jezik na Koroškem, kakor kaže deželni zakonik, poglavje 22, stran 332, za v deželi navadni in sodnijski jezik.

§ 13 obč. sod. reda, nadalje §§ 163 in 189 kaz. postopka in § 4 neprepirnega postopka od leta 1854 določujejo rabo v deželi navadnih jezikov.

V ministerijalni naredbi iz leta 1862 in zlasti 1882 je jasno predpisano, da se ima slovenski jezik v slovenskih krajih pri sodiščih rabiti.

Vkljub vsem postavam in naredbam so se osmelila v zadnjem času sodišča na Koroškem slovenski jezik vreči iz sodišč ter vzeti sloven-

skemu narodu v državnih temeljnih postavah zagotovljeno ravnopravnost.

Da je celo postopanje novotarija in da to postopanje izvira samo iz narodnega sovraštva proti slovenskemu narodu, kaže najbolj okolnost, da so desetletja in desetletja sodišča na Koroškem korektno s slovenskimi strankami občevala slovensko, reševala slovenske vloge v slovenskem jeziku.

V dokaz tega navedemo samo nekoliko takih slučajev:

1. C. kr. okrajno sodišče v Velikovcu je sprejelo slovensko pisano tožbo Gašparja Mlačnika, posestnika v Raduhu po dr. Ivanu Dečkotu, odvetniku v Celju, zoper Frančiško Mlačnik v Velikovcu na razveljavljenje ženitne pogodbe, je to tožbo korektno v slovenskem jeziku rešilo s sklepom od 7. julija 1896 št. 373/1 ter je izdalo tudi korektno slovensko rzsodbo dne 10. avgusta 1896 št. 4493 akt III 404/96

2. C. kr. okrajno sodišče v Pliberku je sprejelo v slovenskem jeziku pisano opominsko tožbo Franca Štabel, posestnika v Ločici po dr. Ivanu Dečkotu, odvetniku v Celju, zoper Jožeta Metarnika v Kotljah, ter je izdalo v slovenskem jeziku plačilno povelje od 9. septembra 1897 št. 3399.

3. C. kr. okrajno sodišče v Celovcu je sprejelo slovensko pisano tožbo Marije Plevčak v Gaberju po dr. Ivanu Dečkotu, odvetniku v Celju, zoper Antona Lebiča, krojača v Celovcu, je to tožbo rešilo v slovenskem jeziku ter izdalo slovensko sodbo C II 338/1 in izvršilni sklep od 2. oktobra 1901 E 1888/1 v slovenskem jeziku.

4. C. kr. okrajno sodišče v Pliberku je sprejelo slovensko spisano opominsko tožbo Jurija Goriškega, posestnika na Bezovniku, po dr. Ivanu Dečkotu, odvetniku v Celju, zoper Jakoba Četina v Prevaljah ter izdalo v slovenskem jeziku plačilno povelje od 3. julija 1902 M 215 v/2/1 in izvršilni sklep od 3. oktobra 1902 E 471/2.

5. Isto c. kr. okrajno sodišče v Pliberku je izdalo na izvršilni predlog Franca Kosa v Arcelinu zoper Jožeta Miklavca v Pliberku izvršilna sklepa od 17. oktobra 1903 E 558/3/1 in E 558/3/2 v slovenskem jeziku.

6. Isto c. kr. okrajno sodišče v Pliberku je izdalo na tožbo hranilnice in posojilnice v Spodnjem Dravogradu zoper Franca Polca plačilno povelje od 23. julija 1903 M 216/3/1 v slovenskem jeziku.

7. Končno še omenjam, da je c. kr. deželno sodišče v Celovcu do zadnjega časa istotako slovenske vloge slovensko reševalo — Slovenski rekurz posojilnice in hranilnice v Glinjah je rešilo isto z odločbo od 15. maja 1902 R II 39/2/1 v slovenskem jeziku.

„Če bode šlo tako dalje, ne bode živel,“ je rekel zdravnik in zapovedal, mu boljše hrano dajati. — Toda vkljub temu in vkljub nenavadnemu bolnikovemu teku, je hujšal ta vsak dan bolj, in ranocelnik je zapisoval vedno manj funtov. Bolnik skoraj nikoli ni spal in po cel dan ni miroval.

IV.

Bil si je svest, da je v blaznici; bil si je tudi svest, da je bolan. Včasih, kakor prvo noč se je vzbudil sredi tišine, po dnevu polnem divjega nemira, čutil je, kakor bi mu bili udje razbiti, in strašno težo v glavi, toda bil je pri polni zavesti. Mogoče, da je odsotnost vseh vtisov v tišini in temi, mogoče, da so slabo delujoči možgani tako nanj vplivali, da si je bil svojega položaja svest in je bil kakor zdrav. Toda bližal se je dan, s svitlobo in z vzbujajočim se življenjem v blaznici so ga valovi vtisov zopet seboj vzeli. Njegovo stanje je bila nekaka mešanica pravih in nespametnih sklepov. Bil si je svest, da so okrog njega sami bolniki; toda obenem je videl v vsakem izmed njih skrivnostno osebo, ki jo je poznal, ali o kateri je čital ali slišal. Videl se je v začaranem krogu, ki je vso moč zemlje v sebi združeval, in s ponosno blaznostjo se je imel za središče tega kroga. Vsi njegovi tovariši so mu bili v blaznici samo za to, da bi z njimi uničil vse hudo na zemlji. Znal je čitati misli drugih; velika drevesa v vrtu so mu pripovedovala cele povesti

iz preteklosti; poslopje, ki je že precej dolgo stalo, je sezidal po njegovem mnenju Peter Veliki.

Med tem je postalo lepo vreme; bolniki so preživeli celi dan na prostem. Njihov oddelek v vrtu, ne velik, toda gosto z drevjem poraščen, je bil nasajen, kjerkoli mogoče, z rožami. Paznik je prisilil vse delati, ki so mogli; celi dan so kopali in sipali pesek na pota, pleli in polivali grede. V kotu je stala črešnja, in po sredi vrta je peljal drevored; v sredi, na umetnem griču je bila najlepša greda z rožami. Pisane cvetlice so cvetele ob robu, toda na sredi je stala mogočna, rumena, rdečepikčasta georgina. Stala je v sredini celega vrta, in opazili so, da ji je pripisovalo veliko bolnikov skriven pomen. Vse grede so obdelali blazniki. Tu so bile vse cvetlice, ki se dobe v vsakem maloruskem vrtu. In nedaleč od balkona so rastli trije grmi nenavadne vrste maka; ni bil nič navadnemu podoben in imel je živordeče cvetje. To cvetlico opazil je tudi bolnik, ko je gledal prvi dan skozi steklena vrata v vrt.

Ko je šel prvokrat v vrt, je pogledal najprvo one cvetlice. Bili ste dve; slučajno ste rastli posebej od drugih na prostem, ki ni bil oplet.

Bolniki so prihajali drug za drugim skozi vrata, ob katerih je stal paznik in dal vsakemu belo, debelo, volnato kapo z rdečim križem na čelu. Te kape so rabili v vojski, in kupili so jih

na dražbi. Toda bolniku se je zdelo, da ima ta rdeči križ poseben, skrivnosten pomen. Prijel je kapo, pogledal križ in potem makovo cvetje. Barva cvetja je bila še bolj kričeča.

„Zmaguje!“ je rekel bolnik, — „toda videli bodemo.“

In šel je v vrt. Previdno se ozirajoč in ne pazeč na paznika, ki je za njim stal, je stopil k gredi in iztegnil roko po roži, toda dotaknil se je ni. Čutil je vročino in pikanje po roki in pozneje po celem telesu. Stopil je bližje in zopet stegnil roko po roži, toda ta se je branila, dihajoč svoj strupeni, smrtni duh. V glavi se mu je vrtelo; obupno se je mučil in že je prijel za stebelce, ko je naenkrat težka roka na njegovo ramo padla. Bil je paznik.

„Trgati se ne sme,“ je rekel stari Malorus. Bolnik mu je pogledal v obraz, se oprostil molče njegove roke in je šel razburjen naprej.

„O, vi nesrečniki!“ je mislil, „vi ne vidite ničesar, vi ste tako zaslepljeni, da jo branite. Toda naj bode, kdor hoče, jaz bom že gotov z njim. Če danes ne, bodeva jutri najine moči merila. In če poginem, je to — — —“

Pohajal je do večera po vrtu, dobil nove znanice in govoril čudne govore, iz katerih je vsak njegov tovariš slišal le odgovor na svoje zmešane misli. Bolnik je hodil zdaj s tem, zdaj z onim in zvečer je bil še bolj prepričan, da je „vse pripravljeno“. Kmalu, kmalu se bodo porušile te železne mreže, bodo jetniki odšli in na

Torej do konca julija 1903 je šlo na Koroškem popolnoma lepo in postavno. Po preteku julija t. l. je pa naenkrat vsa sodišča na Koroškem navdihnili neki nov, doslej neznan nemško-nacionalni bistrum, kateri jim je razsvetlil, da ima od tega trenutka naprej slovenski jezik izgubiti vse mu doslej po postavah, ministrskih naredbah in po dotedanji praksi pristojne pravice in da mora na Koroškem vladati samo in edino le nemščina.

Tako nam kaže, da je v izvršilni zadevi ravno te hranilnice in posojilnice v Spodnjem Dravogradu zoper Franca Polca, v kateri je izišlo povelje od 23. julija 1903 M 216/3/1 še v slovenskem jeziku, ravno isto sodišče izvršilni sklep od 4. septembra 1903 E 490/3/1 izdalo že v nemškem jeziku in tudi vse daljne izvršilne sklepe.

Istotako je sodišče v Pliberku rešilo zemljeknjižni predlog, s katerim se je imela terjatev podpisane posojilnice in hranilnice v Spodnjem Dravogradu po 4000 K vknjižiti, s sklepom od 5. novembra 1903 opr. št. 606/3 rešilo protipostavno v nemškem jeziku.

Proti takemu postopanju, katero krši obstoječe zakone, katero krši obstoječe ministrske naredbe, krši dozda obstoječo prakso, katero ima edino izvor v nemško nacionalni strasti gotovih pravosodnih organov, mora vsak avstrijski državljani, zlasti pa vsak Slovan, vsak Slovenec in zlasti pa mi, kateri smo s tem nepostavnim, v pravni državi naravnost nečutenim postopanjem prizadeti, z vso odločnostjo protestirati.

Ker je dolžnost visokega c. kr. pravosodnega ministrstva, da proti takemu izbruhi nemško nacionalnega sovražstva proti slovenskemu narodu na Koroškem potrebno ukrene, vložimo to pritožbo ter prosimo:

„Naj visoko c. kr. pravosodno ministrstvo to zadevo natanko preišče ter c. kr. okrajno sodišče v Pliberku na Koroškem na obstoječe zakone in naredbe opozori in njih natančno izvršitev z vso strogostjo zaukaže.“

V Celju, dne 5. decembra 1903.

Hranilnica in posojilnica
v Spodnjem Dravogradu.

Celjske in štajarske novice.

(Naše gledališče.) Slavno občinstvo opozarjamo na predstavo, ki se vrši v nedeljo, dne 13. t. m. Kakor smo že omenili, se bo predstavljala veseloigra v štirih oddelkih „Valva zorjev trg, št. 15“. Igra je našemu občinstvu popolnoma nova. Vsebine ne bomo objavili, rečemo le toliko, da smo prepričani, da bo gotovo vsakemu ugajala, kajti pristni humor, ki veje

vse konce sveta hiteli, in cela zemlja se bode tresla, vrgla od sebe svojo gnilo očejo in se pokazala v novi, čudapolni lepoti. Skoraj je na ovetlico pozabil, ko pa je iz vrta šel, je videl v gosti, temni, že rosnati travi kakor dva rdeča oglja. Tu se je bolnik od ostalih ločil, ostal za paznikom in pazil na ugodno priliko. Nihče ni videl, kako je čez grede skočil, cvetlico prijel in jo na prsih pod srajco skrnil. Ko so se sveži, rosnati listi njegove kože dotaknili, je obledel kakor smrt in odprl od strahu široko oči. Mrzel znoj mu je stopil na čelo.

V blaznici so zažgali luči; velik del bolnikov se je vlegel na postelje, pričakujoč večerje, razun nekaj nemirnežev, ki so hodili po dvorani in po hodniku semintja. Bolnik z rožo je bil med njimi. Hodil je gorindol in stiskal roke križema na prsih; zdelo se je, kakor bi hotel rožo na prsih zmeti. Od drugih se je oddaljil, ker se jih je bal z obleko se dotakniti.

„Ne hodite mi blizu! Ne hodite mi blizu!“ je vpil.

Toda v blaznici ne pazi nihče na take besede. In hodil je vedno hitreje in hitreje, delal vedno večje in večje korake, letal je eno, dve uri kakor srdit semintja.

„Bodem te vtrudil, bodem. Zadušil te bodem!“ je govoril votlo, zlobno. Črez eno uro je spal vse v blaznici, razun enega, ki je ležal oblečen na postelji v kotu celice. Tresel se je, kakor mrzličin in stiskal krčevito prsa, ki so bila,

iz nje, mora privabiti tudi najzagrizenejšemu filistru smeh na usta. Uloge so si razdelile naše priznane najboljše moči in torej smemo upati, da bo uspeh tudi takšen, kakor ga smemo pričakovati od njih. Obenem naj tudi pripomnimo, da nam ugaja srečna misel vodstva našega domačega gledališča, da je pri izboru iger za naš oder seglo po slovanskem komadu, igra „Valva zorjev trg, št. 15“ je prevedena iz češčine. Čemu prirejevati one plitve proizvode nemških engrósfabrikantov gledaliških iger, ko imamo v slovanskih književnostih dovolj domačih del, ki imajo poleg večje vrednosti tudi še dejstvo zase, da so domače. Kakor sedaj, tako naj bi se tudi nadalje prirejevale na naših pokrajinskih odrih le igre slovanskih avtorjev. — Za predstavo v nedeljo velja sledeče: Blagajnica se odpre ob pol 7. uri, začetek točno ob pol 8. Kakor lani, se bo tudi letos naznanil začetek vsakega dejanja z zvocom v predvorani, na kar se bodo vrata zaprla. Vstopnina: Sedeži v pritličju 1. in 2. vrste: 2 K, od 3. do 7. vrste 1 K 40 vin., od 9. vrste napre 1 K. — Sedeži na balkonu 1 K, stojišča 60 vin., dijaške in vojaške vstopnice in za ude „Del. podp. društva“ 40 vin. Pri predstavi sodeluje pomnožen orkester celjske narodne godbe.

(Delniška družba združenih pivovarn Žalec in Laški trg v Ljubljani.) Na večkratna vprašanja naznanjamo, da delničarji, ki hočejo svoje delnice prodati, jih naj ponudijo pri Posojilnici v Celju ali pri delniški družbi v Ljubljani.

(Nravna vrednost celjskih Nemcev.) Če izmed Slovencev kdo kaj napačnega stori, hočejo naši ljubi nemški sodeželani ves naš narod za to odgovoren storiti, n. pr. slučaj Bratuša, Kosem itd., kakor da bi naša narodna stranka take stvari naročevala, dočim jih obžaluje. Nočemo Nemcem na tem potu obrekovanja slediti, v sledečem slučaju je pa stvar popolnoma drugačna, za moralčno vrednost celjskih Nemcev mnogo bolj značilna. V odboru nemškonacionalnega društva pomočnikov, ki uganja svoje orgije ne le v svojem prostorišču „Zum Engel“, ampak s svojo sirovostjo po celjskih ulicah, je bil zadnji čas tudi neki slovenski odpadnik, uslužbenec pri narodni tvrcki Strupi. Tu je ta deček pobral vse mogoče stvari, ostal tudi v društveni gostilnici „zum Engel“ mnogo dolžan, za katera početja bi njegovi hajlovski tovariši pač lahko vedeli in jih popravili. Naenkrat je pa fantič popihal in zdaj se skriva pri tvrcki Wolf v Gradcu. Take so take odpadniške duše, odpad od naroda je zmiraj v zvezi s vsakovrstno nepoštenostjo, kar vodje našega nemštva prav dobro vedo — a oni molčijo, poštenjaki.

kakor se mu je zdelo, prepojena s smrtnim strupom.

V.

Spal ni celo noč. Rožo je utrgal, ker se mu je zdelo to junaštvo, ki ga je moral storiti. Pri prvem pogledu skozi steklena vrata so vzbudile živordeče cvetke njegovo pozornost, in bilo mu je, kakor bi bil v tej minuti popolnoma pojmlil, kaj mora na zemlji storiti. V tej živordeči cvetlici je cela hudobija sveta, ki se mora uničiti. Toda to ni bilo zadosti — ni se smelo pustiti, da bi s svojim zadnjim dihom ves svoj strup v svet dihnila. Zato jo je skrnil na prsa. Upal je, da bo do jutra vso svojo moč izgubila. Njen strup bode prodril v njegova prsa, v njegovo dušo, kjer bode zmagala ali podlegla — potem bode umrl, umrl kot pošten bojevnik in kot prvi bojevnik človeštva, ker do tega se ni še nihče upal boriti se z vso hudobijo sveta.

„Vi niste videli. Jaz pa vidim. Jo-li smem živeti pustiti? Boljša smrt!“

In tako je ležal in se mučil v namišljenem boju. Zjutraj ga je našel paznik skoro mrtvega. Vkljub temu je zmagala čez nekaj časa razburjenost, skočil je s postelje, letal kakor prej po blaznici, govoril z bolniki in sam s seboj, glasnejše in bolj nerazumljivo. V vrt ga niso pustili iti; ko je zdravnik videl, da je vedno bolj hiral, nič spal in neprestano hodil, mu je dal večji del morfija pod kožo brizgati. Ni se branil, k sreči so se strinjale zdaj njegove misli z opera-

(„Skalna klet“) je postala res to, kar smo pričakovali, zbirališče celjskih Slovencev. In res, daleč od mesta ni, pot je popravljena, in sedaj, ko se nam obeta lepo zimsko vreme, bo posebno ob nedeljah ravno najprijetnejše, nekoliko se izprehoditi do „Skalne kleti“. Komur je zato, da se v domači družbi nekoliko povesele, bo vedno rad storil onih par sto korakov in v „Skalni kleti“ mu je na razpolago vse, kar se zahteva od poštene slovenske gostilne, zabava in dobra postrežba, kakor jo je malokje dobiti.

(Delnice združenih pivovarn — Žalec in Laški trg) se v zadnjem času kaj rade kupujejo. Vedno je čitati v našem časopisju, da jih želi kdo kupiti. Za podjetje je to gotovo najboljši dokaz, da stoji na trdnih nogah. In kako bi tudi ne, saj se je konsum delniškega piva tekom časa, kar je podjetje v rokah delniške družbe, tako ogromno povečal, da pivovarni ne morete izpolnjevati vseh naročil. Ogromni konsum je tudi kriv, da v sedanjih razmerah ne morete pivovarni navariti toliko piva, da bi se popolnoma vležalo. Toda v prihodnjem letu, ko se obe pivovarni razširite, bo delniška družba gotovo v prijetnem položaju, postreči svojim odjemalcem z najboljšim pivom, s katerim bo lahko tekmovala ne samo z izdelki naših krajev, temveč, z izdelki drugih renomiranih avstrijskih pivovarn. Z velikim veseljem smo pozdravili ustanovitev tega eminentno slovensko narodnega gospodarskega podjetja, z radostjo smo konstatovali njegov lepi razvoj in želimo mu tudi v naprej najboljšega napredka. Zato opozarjamo tudi naše slavno občinstvo, da bi se pri naročevanju oziralo na našo domačo tvrcko, ki bo gotovo vedno in vselej točno in najboljše postregla vsakemu. Pripomnimo naj le še, da so se nam že večkrat izrekli neki pomisleki glede plačevanja naročenega piva, češ, da je naročnikom odpošiljanje denarja v Ljubljano neugodno. Naše mnenje je pač, da pošiljanje denarja s poštnohranilničnimi čeki, pri čemer odpošiljalec nima nikakih stroškov, ni ravno tako zamudno in se da prav lahko izvesti. Vsekako pa smo prepričani, da bo delniška družba tudi v tem oziru storila vse, da bo ugodila želji svojih odjemalcev.

(Avstrijskemu nemštvu gre za nohte.) Kakor vse kaže, postali bodo Nemci v naši monarhiji kmalu najbolj sovraženi in nepriljubljeni narod. Slovani jih imamo itak že zdavna v železcu, sedaj pa je začela tudi že Ogrom in Italijanom presedati nemška „kultura“. Evo v nastopnem nekoliko trpke kritike o naših Nemcih iz ust ogrskega poslanca Barthe: „Povsod sovraži nas Ogrje edino le Nemeec. Ne pravi Nemeec, ki ima mozeg, moč in narodno čast, temveč oni brezzobi avstrijski Nemeec, ki že

oijo. Kmalu je zaspal; divji nemir je nehal. Po zabil je na vse, nehal premišljevat, celo o drugi roži, ki jo je moral še odtrgati.

Toda odtrgal jo je tretji dan v navzočnosti paznikovi, ki ni imel časa, mu zabraniti. Paznik je hitel za njim. Z glasnim, zmagovitim krikom je bežal bolnik v hišo, in v sobo prihitevši je skrnil cvetlico na prsih.

„Zakaj trgaš rože?“ ga je vprašal paznik.

Toda bolnik, ki je ležal, kakor navadno, s prekrizanimi rokami na prsih, je začel take brezsmiselnosti govoriti, da je paznik molče odšel. In namišljeni boj se je znova začel. Bolnik je čutil, kako se vije hudoba kakor kača iz cvetlice. Jokal in molil je k Bogu, in vmes je klel svoje sovražnike. Bolnik je raztrgal liste, ki so očrneli, pohodil ostanke na tleh in jih nesel v kopianico. Ko je vrgel zeleno kepo v gorečo peč, je dolgo gledal, kako je njegov sovražnik sikal, se vil in se spremenil nazadnje v kupček belega pepela. Pihnil je, in vse je izginilo.

Drugi dan je bilo bolniku še slabše. Nenevadno bleđ, z vdrtimi lici, vdrtimi očmi je hodil negotovo, dostikrat se spodtikajoč, in govoril brez konca.

„Sile bi ne rabil rad,“ je rekel stari zdravnik svojim asistentom.

„Toda tega napora ne moremo trpeti. Danes ima samo 95 funtov. Če gre to tako dalje, umrje v dveh dneh.“

stoletja igra vlogo parasita vladarske hiše habsburške. Ti Nemci so politične smeti. Še svojo upravo dobili so po vrhu te nemške smeti, kakor dobi metresa svilene nogavice v dar. In te nemške smeti nas hočejo vgrizniti? — Slovani so pošten narod. Vidi se jim, da čutijo, da so narod. Imajo preteklost in imajo tudi svojo prihodnost. Na celem civilizovanem svetu ne dobimo ljudstva, katerega bi, kar se tiče breznačajnosti, le od daleč mogli primerjati z avstrijskimi Nemci!

(Sokolski knjižnici) je daroval g. Janko Vavken, tajnik „Južnoštajarske hranilnice“ 5 krasnih knjig. Srčna hvala!

(Iz narodne Savinske doline) smo prejeli sledeče vrstice: Šolske oblasti, dá, tudi okrajni šolski sveti, ki so v slovenskih rokah, podpirajo tiranje našega jezika iz uradov s svojo brezprimerno molčečnostjo in mlačnostjo. Njihovi z nemškim duhom napojeni predsedniki, to so c. kr. okrajni glavari, organi naše germanizujoče vlade, delajo z našim jezikom po svoje, uradu jejo s krajnimi šolskimi sveti, šolskimi vodstvi itd. le po nemški. Tako predira nemška predrznost v naše narodne pravice vedno bolj in čaka, kdaj poskočimo v svojo brambo po orožje. Ker vidijo, da je malo bojevnikov, a še ti osamljeni, postaja ta predrznost vedno večja. Če pojde tako naprej, bodo v 50 letih delali znami prav po koroško, nosili bodo naše pravice k pogrebu! Po koncu naše občine in okrajni zastopi! Po koncu naši krajni in okrajni šolski sveti! Po koncu naši konzuli in tribuni, slovenski odvetniki! Po koncu vi pionirji naše kulture, duhovniki in učitelji! Po koncu vsa naša politična društva, državni in deželni poslanci! Vi ste odlične naše narodne čete! Bodite vsak v svojem delokrogu pogumni varuhi in zaščitniki našega jezika in naših pravic! V lep izgled, kako si naj varujemo svoje pravice, nam bodi kmet, zaveden mož v Savinski dolini, ki nam je dopslal prepis svoje vloge na okrajni šolski svet gornjegrajski s sledečim besedilom: Štev. 104. Slavni okrajni šolski svet Gornji grad v Celju! Na podpisani krajni šolski svet je dospel neki tamuradni dopis, kakor se mu zatrjuje z dne 10. septembra 1903 št. 616, baje v zadevi nadzorniškega poročila z naročilom, kaj se naj za našo šolo stori in oskrbi. — Jaz podpisani načelnik tega dopisa ne razumem, zato prosim spoštljivo, naj se krajnemu šolskemu svetu na Gorici odslej dopsiljajo vsi uradni dopisi brez izjeme le v slovenskem jeziku ter podpiram svojo prošnjo s sledečimi razlogi. 1. Nisem več nemščine in ni niti moja niti krajnega šolskega sveta dolžnost iskati tolmača za dopise v nemškem jeziku. Jaz hočem kot načelnik krajnega šolskega sveta vsak akt sam prečitati in se na lastne oči prepričati o njegovi vsebini sicer ne

prevzamem nobene odgovornosti za njegovo izvršitev. 2. Tudi če bi bil več nemščine, bi že zaradi tega prosil za slovenske dopise, ker imam kot Slovenec pravico do rabe svojega jezika in da zamorem dopise tudi drugim udom krajnega šolskega sveta v upogled predložiti. Vsak ud krajnega šolskega sveta ima namreč pravico, pogledati v akte, da se na lastne oči prepriča o resničnosti njegove vsebine. Ta pravica se nam z nemškimi dopisi okrajnega šolskega sveta krši in jemlje, kar nasprotuje državnim osnovnim postavi. 3. V smislu člena XIX državne osnovne postave z dne 21. decembra 1867 je slovenskemu kot v naši deželi navadnemu jeziku raba v okrajnem šolskem svetu gornjegrajskem od države pripoznana in se torej v tem uradu pravica in ravnopravnost slovenskega jezika ne sme prezirati. Ker je v smislu ravnopravnost našemu jeziku ravnopravnost tudi v poštnih uradih od države priznana, prosim naj se o priporočenih pismih ne pošiljajo več semkaj samo nemški „Rückschein“ temuž slovenske „Povratnice“, istotako prosim za naslov na uradnih pisemskih kovertih na krajni šolski svet v slovenskem jeziku. Ob enem si dovoljujem naznaniti, da bodem vse vloge na okrajni šolski svet, na c. kr. deželni šolski svet, na c. kr. ministrstvo in sploh na vsak urad dal pisati v slovenščini in da ne morem rešiti, oziroma podpisati nobenega akta, nobene poštno povratnice itd., če ni pisan slovensko; le v tem slučaju sprejemem odgovornost za vse, ker podpisem. Sicer pa bodem rad in vestno izvrševal načelnikove postavne dolžnosti in skrbel za red v delokrogu krajnega šolskega sveta, ob enem pa hočem kot zaveden načelnik in Slovenec zastopati odločno svoje pravice in ravnopravnost slovenskega jezika.

Krajni šolski svet na Gorici, dne 15. vinotoka 1903.

Načelnik:

Jože Deleja.

Taka možka in odločna beseda se mora upoštevati. Tudi predsedništvo okrajnega šolskega sveta jo je upoštevalo ter začelo dopsiljati slovenske dopise. Konstatujemo pa, da se po večini drugod vse nemško dopisuje, kar se bode godilo tako dolgo, dokler se načelniki ne potegnejo za pravice našega jezika. Na šolska vodstva pa ne pride niti eden dopis v slovenščini. In vendar se da to kaj lahko odpraviti. V sejah okrajnih šolskih svetov se naj sklene, da mora predsedništvo in nadzorništvo s krajnimi šolskimi sveti in šolskimi vodstvi slovenskih šol po slovensko dopisovati. Priznavamo pa tudi nemškemu jeziku njegovo ravnopravnost, naj se torej krajnim šolskim svetom in šolskim vodstvom nemških šol po nemško dopisuje. Vsak v svojem delokrogu! Odvetniki pri sodiščih, krajni in okrajni šolski sveti ter učiteljstvo v področju šol, duhovniki v cerkvenih zadevah, trgovci v

trgovini, župani, občinski in okrajni zastopi pri političnih oblastih itd. in naš jezik mora priti do priznane veljave. Dokler ne bodemo tako ravnali ne moremo imeti niti mi, niti naš jezik pred oblastmi in drugimi narodi kaj veljave. Po koncu torej ve narodove čete, v boj za naše pravice! Boginja pravice in zmaga je na naši strani! Ako bodemo molčali, nam bodo devali naš jezik in naše pravice v grobe, zasuli jih s težkim kamenjem in vse naše sedaj še slovenske pokrajine bodo poznim našim potomcem pričale žalostno zgodovino, da je tu živel nekdanji slovenski narod, ki ni znal varovati sebe in svojega jezika, ki torej ni bil vreden, da bi ga bili sosledje spoštovali.

(V Gotovljah) je umrl nadučitelj g. Anton Šumljak. Bil je že davno bolehen in ker se je vkljub svariloma preselil prezgodaj v novo stavljeno vlažno poslopje, je po splošnem mnenju to njegovo smrt le pospešilo. Učiteljstvo se je v častnem številu udeležilo pogreba svojega dragega tovariša v petek dne 11. t. m.

(Slovenski trgovci in obrtniki pozor!) V Št. Ilju, pol ure od trga Velenje odaljeni vasi, da se s 1. prosincem 1904 krčma in trgovina s trafikom v najem. Podjetni trgovci lahko napravijo s poljskimi pridelki najboljši dobiček, posebno ker je železniška postaja v bližini. — Oziralo se bode le na značajne, mlade in oženjene reflektante, katerim ni treba, da bi razpolagali z veliko glavnico. — Natančneje se pa poizve pri lastniku Ivanu Kranjcu, veleposestniku v Št. Ilju.

(Iz Kozjega) Nemškutarska nestrpnost. Čuden je ta napis, a vendar je resničen. Evo samo eden dokaz. Pred nekaj tedni je dobila dovoljenje tukajšnja tobakarica, da sme poštne tiskovine prodajati, kakor znamke, dopisnice itd. To je sicer hvale vredno za odjemalce poštnih znamk in tiskovin, ker jim ni treba čakati, da se pošta odpre. Na ta način si lahko pomagajo odjemalci. Kmalu pa se je prikazal nad vrati napis. Pa kakšen je! Kakor med tridimi berolinskimi trafikanti: „K. u. k. Poststempelverschleiss“. Ako se prosi za dopisnico, prodajalka niti ne ve, kaj je to, seveda ker ima same nemške tiskovine. Slovenci, zahtevajte vedno slovenske dopisnice, poštne nakaznice in druge poštne tiskovine, ki se vam jih po postavi mora dati. Če ne, pustite jih, naj jih kupujejo le Nemci, vi jih pa rajši kupite na c. kr. pošti, kjer se vam mora postreči s slovenskimi poštnimi tiskovinami.

(Poskušeni umor in samomor.) Ko se je 4. t. m. popoldne vrnil mizarski mojster Martin Rečnik iz Ptuja na svoj dom v Kračevini, pričel se je s svojo soprogo pripraviti in zapal svojo hčer, da bi ne mogla braniti svoje matere, v neko čumnato. Nato je potegnil nabasan samo-

Stari zdravnik je premišljeval. — „Morfij kloral?“ je rekel dvomljivo.

„Včera ni imel morfij nobenega učinka.“

„Dajte ga zvezati. Sploh pa dvomim, da bi si opomogel.“

VI.

In zvezali so bolnika. Ležal je v prisilnem jopiču na svojem ležišču, s širokimi platnenimi traki privezan na posteljo. Toda divji nemir ni izginil, temveč rastle. Nekaj ur se je trdovratno napenjal, oprostiti se vezi. Končno je strgal eno vez, oprostil si noge in začel z zvezanimi rokami po sobi letati in divje besede brez zveze kričati.

„O, da bi te — — —!“ je kričal paznik. „Kateri vrag ti pomaga? Gricko, Ivan! Hitro, razvezal se je!“

Tretjič so se vrgli na bolnika, in začel se je dolg boj, utrudljiv za napadalce in mučen za blaznika, ki je porabil vso moč, kolikor mu je je ostalo. Končno so ga vrgli na posteljo in ga zvezali še močneje kakor prej.

„Vi ne veste, kaj delate!“ je kričal brez sapa. — „Vi bodete poginili! Videl sem tretjo, ki se je ravnokar odprla. Zdaj je že pripravljena. Pustite me dokončati! Mora se uničiti, uničiti! Potem bo vse pri koncu, vse rešeno. Jaz bi vas poslal, pa jaz sam moram to storiti. Vi bi že pri prvem dotiklaju umrli!“

„Molčite, gospod, molčite!“ je rekel stari paznik, ki je pri postelji bedel.

Bolnik je naenkrat utihnil. Sklenil je, paznika goljufati. Bil je celi dan zvezan in tudi po noči je tako ostal. Ko ga je paznik nasitil, si je pripravil ležišče poleg njega in se vlegel. Črez eno minuto je globoko spal, in bolnik se je spravil na delo.

Obrnil se je s celim telesom, da bi mogel do železne postelje priti, in začel je hitro in močno rokave ob železo drgniti. Črez nekaj časa se je zbrusilo platno in oprostil si je kazalce. Zdaj je že hitreje delal. S hitrostjo, neumljivo zdravemu, se je oprostil prisilnega jopiča, in dolgo je potem poslušal hreščanje paznikovo. Toda starec je trdo spal. Bolnik se je bližal vratom, toda ta so bila zaklenjena, zato je sklenil skozi okno uiti.

Bila je tiha, topla in temna noč. Okno je bilo odprto, zvezde so se bliščale na nebu. Pogledal jih je in se veselil, da so ga razumele in z njim čutile, kakor je mislil. Z očmi mežikajoč je gledal brezkončne žarke, ko so jih nanj pošiljale. Moral je debele palice v oknu skriviti in skozi odprtino na dvorišče, v gosto grmovje se splaziti in preko visokega zida iti. Tam bode zadnji boj in — oziroma smrt.

Skušal je s samimi rokami palice skriviti, toda ni šlo. Potem si je spletel iz prisilnega jopiča vrv, ki jo je privezal na vrhu in obesil z vso težo na njo. Po obupnem upiranju se je umaknilo železo: pot je bila prosta. Splazil se je

skozi, se plazil skozi grmovje in obstal ob zidu. Vse je bilo tiho, svit pomočnih svetilk je le slabo razsvetljeval okna: nihče ni gledal iz njih. Starec, ki je pri njem bedel, je gotovo spal. Zvezde so se prijazno bliščale, in njihovi žarki so mu prodirali do srca.

„Pridem k vam!“ je šepetal in pogledal k nebu.

Ko je pri prvem poskusu s krvavimi rokami in nogami padel, je začel po pripravnejšem kraju gledati. Tam, kjer se je dotikal zid mrtvašnice, je padlo nekaj opek iz njega. Tam je splezal bolnik preko zida, zgrabil veje drevesa onstran zida, in zdrčal tiho z drevesa na tla.

Hitel je na znani prostor. Videl je temno glavo rože.

„Zadnja“, je šepetal, — „zadnja!“ „Jutri je zmaga ali smrt! Toda to mi je vseeno! Čakajte,“ je rekel in pogledal k nebu, — „kmalu bodem pri vas.“

Odrčgal je zadnjo ovetlico, raztrgal jo in pohodil. Potem je šel po istem potu nazaj v celico. Starec je spal. Bolnik je padel, ko je prišel do postelje, brezavesten na njo.

Zjutraj so ga našli mrtvega. Njegov obraz je bil miren in jasen; zmučene poteze so imele izraz ponosne sreče. Ko so ga hoteli v krsto devati, so mu hoteli roko odpreti in rožo iz nje vzeti. Toda roka je bila že mrzla, in nesel je svoje znamenje zmage seboj v grob.

kres ter dvakrat vstrelil na ženo, katero je nevarno poškodoval. Nato je tudi hčer izpustil iz čumnate in tudi nanjo streljal. Hči je težko ranjena na glavi. Ko je njegova soproga pričela klicati na pomoč, se je oddaljil. Proti večeru je došel težko ranjen k gospodu dr. Metzlerju v Ptuj in na njegovo izpraševanje priznal, da je streljal na hčer in na soprogo in končno hotel še samega sebe usmrtiti. To pa se mu je ponesrečilo, ker je kroglija obtičala v spodnji čeljusti. Vse tri ranjence so pripeljali v bolnico.

Društveno gibanje.

(Gospodarsko bralno društvo v Kozjem) bo imelo svoje letno občno zborovanje in shod v nedeljo, dne 13. grudnia t. l. v čitalničnih prostorih takoj po večernicah, ali ob 3. uri popoldne. Spored se je sestavil takole: 1. Poročilo predsednika. 2. Poročilo tajnika 3. Poročilo knjižničarja. 4. Volitev novega odbora. 5. Posvetovanje o pristopu društva k ljubljanski „Zvezi“ 6. Razni nagovori, nasveti in vprašanja. Ob tej priliki kličemo in vabimo slovenske kmete in vse rodoljube, prijatelje in ude bralnega društva, udeležite se v obilnem številu občnega zborovanja, pri katerem se bomo pogovorili o marsičem o društvenem gibanju Rodoljubi kozjanski, na veselo svidenje v nedeljo 13. grudnia.

Druge slovenske novice.

(Deželni poslanec dr. Janko Brejč), odvetnik v Celovcu, zastopnik kranjsko-škofjeloških kmetijskih občin v dež. zboru kranjskem, je odložil svoj mandat.

(Imenovanje) Naučno ministrstvo je imenovalo predsednika trgovske in obrtne zbornice kranjske g. Josipa Lenarčiča za člana centralne komisije za obrtno-naučne zadeve.

(Promocija.) Doktorjem prava je bil promoviran dne 11. t. m. na graškem vseučilišču gosp. Jože Globevnik, pravni praktikant v Novem mestu.

(V Ljubljani prepovedano — v Trstu dovoljeno) V Ljubljani je vlada prepovedala predavanje gg. P. Orlovca in L. Stojančeva o Macedoniji. V Trstu pa je ravne to predavanje dovolila. To je gotovo jako interesantno, da je v Ljubljani, v naši slovenski Ljubljani, nekaj nevarno, kar v Trstu ni nevarno. Radovedni smo, kako nam to pojasni dr. pl. Körber. V državnem zboru se je že podala interpelacija v tej zadevi.

(Cesarjev spomenik v Ljubljani.) Prvo darilo 800 K za osnutek cesarjevega spomenika v Ljubljani je dobil gosp. Svitoslav Peruzzi, akad. kipar na Dunaju, drugo (600 K) g. Fran Berneker, akad. kipar na Dunaju, tretje darilo (400 K) gosp. Ivan Meštrovič, akad. kipar na Dunaju.

(Družba sv. Cirila in Metoda) je izdala koledar za leto 1904. Koledar je obenem „Vestnik“ za družbino XVI. in XVII. leto. Cena koledarju je 1 K 20 v. Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda Vas vljudno prosi, da kupujete ta družbeni koledar ter zahtevate odločno, da imej vsaka slovenska knjigotržnica, trgovina s papirjem in vsaka trafika ta koledar naprodaj. Tem potom olajšujete težavno breme, ki ga ima družbino vodstvo. Bratje Čehi toliko žrtvujejo za obrambo svojega naroda. — Slovenci, manji narod, bi moral torej primeroma več žrtvovati od Čehov. — Trgovci naj se zglašajo direktno pri vodstvu. Za trgovce stane koledar 1 K 20 v z dvajset-odstotnim popustom ob naprej vplačani vsoti.

(Odkritje spominskih ploč v Krškem.) V Krškem so dne 1. decembra odkrili spominski plošči na meščanski šoli plemeniti šolski dobrotnici gospe Josipini Hotschevarjevi in njenemu pokojnemu soprogu. Spominski ploči je dal napraviti okrajni svet krški. Slavnosti so se udeležili uradniki z okrajnim glavarjem gosp. Jos. Oreškom, zastopniki občin in krajnih šolskih svetov in učiteljestvo s šolsko mladino.

(Nova hiša se je zrušila) Na ljubljanski cesti v Celovcu se je zrušila v neki hiši gornje nadstropje vsled teže snega, ki se je nakupičil na strehi. K sreči se v hiši nihče ni stanoval. Podrtine so zasule cesto, da je promet po njej ustavljen. Ranjen je samo mizar Dobrovsky.

(V Celovcu) je umrl v 74. letu svoje starosti upokojeni davkar, g. Ferd. Kordin.

(Nesreča na Savi.) Dne 8. t. m. je Sava grozno narastla, prestopila je bregove. Kljub temu so še pri Lazih prevažali s čolnom. A zgodila se je popoldne nesreča. Čoln, v katerem se je vozilo (sem oseb, se je prevrnil. Sreča je še bila, da čoln ni bil več v sredi deroče vode, sicer bi se vsi potopili. Utonila je neka kuharica ki je prišla gledat svojega otroka, katerega ima v Dolskem v reji. Drugi so se s težavo rešili.

(Protestni škod) proti dogodkom v Inomostu so sklicali v nedeljo goriški Lahi v gledališče. Govorili so podžupan Bombig kot sklicatelj, župan Venuti, poslanec conte Valentinis iz Tržiča in visokošolec Prinzhofer. Vsi so protestirali proti barbarstvu od strani Nemcev, storjenemu laškim dijakom v Inomostu, ter proti postopanju vlade, in vsi so zahtevali ustanovitev laškega vseučilišča v Trstu ter sprejeli tudi so glasno v tem smislu stavljeni predlog. Poslali so Gubernatisu brzojavno pozdrav.

(Nekaj za Kneippovce.) Naš rojak gospod Okič, ki vodi sedaj Kneippovo zdravilišče v Krapini, namerava z novim letom izdajati list „Kneippovec“ v šestih jezikih, v slovenščini, hrvaščini, češčini, poljščini, nemščini in madjarščini.

(Demonstracije proti Nemcem) V pone deljek zvečer so dijaki v Trstu priredili demonstracijo proti koncertu „Südmarke“. Udrli so v dvorano. 67 dijakov je policija aretirala. Demonstranti so med drugim vzklikali tudi: „Abasso l' Austria!“ in „Viva l' Italia!“

(Tržaški „Narodni dom“) je že pod streho! „Tržaška posojilnica in hranilnica“, katere last je „Narodni dom“, je preskrbela tržaškim Slovincem skupno ognjišče, kakoršnega so krvavo potrebovali. Ljudstvo se kar ne more nagledati te divne stavbe! — Staro in mlado, bogato in revno pričakuje nestrpno onega dne, ko se snidejo Slovenci na odpretje vsem že sedaj omiljenega „Narodnega doma. Vria posojilnica in hranilnica si je s to palačo postavila trajen spomenik in še pozni slovenski rodovi v Trstu se bodo s hvaležnostjo spominjali onih moč, ki so s pomočjo posojilnice tržaškim Slovincem preskrbeli toli potrebno narodno ognjišče.

(Gradnja nove luke) pod Skednjem pri Trstu, kjer se bodo nahajala tudi nova lesna skladišča, je bila te dni oddana od vlade domačim podjetnikom gg. Kernaliju Gorupu in Ivanu Martelancu in drugom.

(V Pulju) so dne 8. grudnia spustili v morje med grmenjem topov in sviranjem mornarske in vojaške godbe še nedodelano največjo avstrijsko vojno ladijo „St. Georg“ (Sv. Jurij). Dolga je 139 metrov.

(Novice iz Amerike.) Zaprte papirnice. V državah Nove Anglije in New-Yorku so zaprli vse polno papirnic. International Paper Mill Co. zaprla je 28 svojih tovarn v državi New York za teden dni. 15.000 delavcev je brez dela. — Ponesrečil se je na Mohavku Jan. Molc, doma iz Kota. — Ponesrečeni Slovani. V Ferguson-premogokopu v Dunbaru, Pa., je vsled eksplozije usmrčenih 12 premogarjev in mnogo težko ali lahko ranjenih. Med mrtvimi so sledeči Slovani: Andrija Kosir, Peter Sikora, Mihael Haversčak, Mihael Sikora, Josip Oklan, Ivan Dravič. Težko ranjeni so: Mihael Kovačič, Mihael Barčič, Ivan Petrič, Josip Dovčak.

Politični pregled.

(Državni zbor.) Začetkom seje dne 9. t. m. sta ministrski predsednik in železniški minister do 2. ure odgovarjala na razne interpelacije. Samo dr. pl. Körber je odgovoril na več nego 50 interpelacij. Zbornica je bila skoro prazna. Ob 2. uri je dr. Fočt začel utemeljevati svoj nujni predlog glede premembe ustave ker soc. demokratje, vsenemški in češko-radikalni poslanci niso hoteli umakniti svojih nujnih predlogov, da bi prišla na vrsto razprava o premembi poslovnika. Dr. Fočt je govoril nad tri ure. Pravijo, da v kratkem odstopi dr. pl. Körber. — Ko so v seji dne 10. t. m. bile prečitane došle vloge, kar je trajalo okolu eno uro, je zbornica nadaljevala razpravo o nujnih predlogih glede spremembe

ustave. — „Slovenska zveza“ je sklenila, da bo glasovala za nujnost dr. Fočtovega predloga za premembo ustave, da tako da duška svojemu prepričanju, da se bodo sedanje nezdrave politične razmere ozdravile le, ako se uvede splošna in enaka volilna pravica in ako se ob enem varuje narodna avtonomija.

(Glede trgovinske pogodbe z Italijo) nameravajo v današnji seji poslanske zbornice vse stranke predlagati, naj vlada pod nikakimi pogoji ne popusti carine 48 K na italijanska vina. Dosedaj so se uvažala italijanska vina proti carini 768 K.

(Zboljšanje plač avskultantom.) Ministrski predsednik dr. Körber je sprejel včeraj deputacijo avskultantov ter ji izjavil, da upi avskultantov niso preslabi; on je v principu za zvišanje adjuta po triletnem službovanju na 1600 K, po petletnem pa na 2000 K. Pred vsem pa se mora delovati na to, da se sprejme zakon, ki bo uredil adjute vsem konceptnim praktikantom.

(Češki klub) je sklenil, da predlogi o plačah avskultantov ne bo delal ovir. Včerašnja seja državnega zbora je trajala do tri četrt na 6. uro.

(Avstrija na Balkanu.) List „Reichswehr“ naznanja, da ima 30 bataljonov avstrijske vojske biti pripravljenih do 7. aprila 1904 za mogoči odhod na Balkan. 17 jih bo šlo v okupirani deželi, kjer bo vseh skupaj 53 bataljonov.

(Ogrska.) Odsek drž. zbora je sprejel načrt zakona za provizorično uravnavo trgovinske pogodbe z Italijo. Tekom debate je izjavil trgovinski minister, da bo vlada sklenila le tako pogodbo, ki bo varovala interese produkcije. Vlada želi provizorično pogodbo skleniti na kolikor mogoče kratek čas in odstraniti vinsko klavzulo, ostale točke pa obdržati.

(Italijanski kralj za macedonske begunce) Kralj je ministru za vnanje stvari izročil 10000 frankov v to, da jih isti potom italijanskega diplomatskega zastopnika v Sredcu razdeli med družine macedonskih beguncev. V Ljubljani se pa prepovedujejo predavanja o macedonski bedi.

(Vrhovni poveljnik angleške armade) lord Roberts, je kralju predložil svojo demisijo. Kot vzrok se navaja, da so med vlado in Robertsom nastala huda nasprotstva.

(Spor med Rusijo in Korejo.) Močna ruska eskadra, sestavljena iz 8 vojnih ladij, med katerimi ste dve prvega reda, priplula je v Kemulpo. Sodi se, da hoče Rusija na ta način podpreti svoj odpor proti otvoritvi pristanišča Jongamfo. Trdi se, da je Rusija zapretila Koreji, da izkrca 3000 moč, ako ista ne bo hotela poslušati njene opominov.

Narodno-gospodarske novice.

Našim vinogradnikom.

(Napisal Ivan Vuk.)

(Dalje.)

7 Rudeči traminec

je doma iz kraja Tramin na Tirolskem, kjer se še tudi nahaja beli traminec. Trta je majhna in srednje rasti. Tudi rodovitnosti je srednje. Reže se na šparone, najboljše po renski metodi. Sadi se v dobro in krepko zemljo, ker drugače prehitro opeša. Nahaja se tudi neka vrsta rdečega traminca (Gewürztraminer). Vino je močno in ognjeno ter ima malo kisline. Jagode so drobne in podolgovate.

8. Klevner ali Ruländer

imenovan tudi gospinčica, po nekod rdeči burgundec. Doma je na Francoskem, ker ga imenujejo Pinot gris. Od tod je bil v 17. stoletju od trgovca Rulanda prenešen k nam. Trta je srednje rasti in tudi srednje rodovitosti. Ker ima isto slabo lastnost, kakor pošip, da nekatere trte rode redko grozdje in še jagode teh nimajo pešk, se mora pri sajenju paziti, kakor tudi pri cepljenju, da se od teh vrst ne vzame sadika ali cepika. Najbolj ljubi ne presuha tla in lego v vznožju hriba. Reže se po renski metodi na šparone. Vino je močno in dobro za buteljke, vendar ni tako obstoječe kakor od šipona, rilčeka in belega burgundca. Jagode se podolgate in drobne.

(Dalje prihodnjič.)

Lep cesarski

žrebec

11 let star, kostanjeve barve, kateri se sme spuščati ter zna dobro, težko voziti in delati — je pod ugodnimi pogoji

naprodaj.

Vpraša naj se pod šifro: „Baptist“, poste restante, Celje. (476) 2-1

Zelo okusna pijača je

Talanda Ceylon-čaj

Ne razburja živcev, temveč jih blaži in krepi.

Dobiva se:

Štev. 1 v zamotih po 20, 50, 125 vinarjev
 „ 2 „ „ „ 24, 60, 150 „
 „ 3 „ „ „ „ 32, 80, 200 „

v naslednjih zalogah:

CELJE: Anton Ferjen, Josef Hasenbüchl, Josip Matič, Iv. Ravnikar. VRANSKO: I. Laurič. BRASLOVČE: Josip Pauer. KONJICE: Franc Kupnik. OPLOTNICA: Alojz Walland. PTUJ: A. Jurza & sinovi. PETROVČE: Josip Polenc. RADGONA: R. Prettner. ROGATEC: Josip Berliog. RADEČE: Iv. Haller. ŽALEC: Adalbert Globočnik. ŠT. PAVEL v Sav. dolini: F. Pikel. ŠT. JURJ: F. Krasovič. LAŠKI TRG: And. Elsbacher. SLOV. GRADEC: Josip Klinger. SLOV. BISTRICA: Alojz Pinter. (474) 10-1

PRODA SE

lepo posestvo pod jako ugodnimi pogoji takoj popolnoma ali pa deloma.

Posestvo obstoji iz vinograda z novim nasadom in južno lego, nekaj gozda, travnika in lepega mladega sadovnjaka; skupaj meri celo zemljišče 5 (pet) oralov ali plugov. Z novozidanimi poslopji: gospodska hiša, viničarija, preša in hlevi za živino. Vse v najboljšem stanu in zavarovano.

Posestvo je od farne cerkve Sv. Tomaža v Slov. goricah oddaljeno samo četrta ure; leži pa tik glavne ceste, vodeče v Ormož, z lahkim privozom.

Vse natančneje se izve pri upravnistvu „Domovine“. (475) 2-1

Kava in čaj

iz prve roke, t. j. neposredno od sadilca kave in čaja,

torej s popolnim jamstvom za pristno in nepokvarjeno kavo in čaj.

NAJNIŽJE CENE.

Najino dosti čez 100.000 oralov veliko posestvo se obdeluje najracionalneje. Najine vrste kave in čaja so jako aromatične in izdatne.

Kava: Javaflor, najfinejša, 4³/₄ kg gld. 6.65, fina, 4³/₄ kg gld. 5.90. Java-brasil-mešanica 4³/₄ kg gld. 5.40. — Pošilja se carine prosto na vsako pošto proti povzetju. (483) 12-2

Cenik zastoj in poštne prosto.

Turk & drug

veleposestnika na Javi, prodajalca kave in čaja v lastni režiji

== v Trstu ==

Via dell'acquedotto 62.

Preklicujem

kar je stalo na razglednici proti Martinu Marotu, posestniku v Žalcu, in izjavljam, da ni ne eden stavek resničen. Tista oseba, katero gosp. Marot dolži, je nedožna pri vsem tem.

(473) 1

Ana Vernik.

Izplačujoče se postransko opravilo
 brez posebnega truda in izgube časa najdejo spoštovane osebe vsakega stanu in povsod s prevzetjem zastopa avstrijske družbe prve vrste, ki sprejema „zavarovanja proti požaru, steklu, proti škodi pri prevažanju, proti tatvini po vplomu in življenja“. — Ponudbe pod „1798“, Gradec, poste restante.

Živinorejci

v šmarskem okraju v Št. Jurju in okoliških farah pozor!

Patentirana in od ministrstva koncesionirana živinska redilna moka za svinje, govedo itd. hitro zrediti, dobiva se edino le

pri **G. Fran Vuga**
na Grobelnem.

(466) 2-2

Vsaki gospodinji

je čestitati, ki glede na zdravje, prihranek in dobi okus uporablja Kathreiner-Kneippovo sladno kavo.

Vljudna prošnja: Pri kupovanju ne zahtevajte samo »sladne kave«, ampak izrečno vselej — Kathreinerjevo — Kneippovo sladno kavo in odjemajte jo le v izvornih zavojih, kakršnega kaže ta podoba.

Cena zavoju 50 vinarjev.
vsebina 500 gramov.

Kathreiner

Varnostna

znaka

Kneippova sladna kava

v polnih zrnih.

Kathreinerjeve tovarne za
MonaKovu.

pomaga izborno kot nedošežen uničevalec mrčesa.
Kupi samo v steklenicah.

Celje: Traun in Stiger
 Viktor Wogg
 Alojzij Walland
 Milan Hočevar
 Josip Matič
 Anton Ferjen
 Fran Zanger
 Ferd. Jakowitsch
 Frid. Jakowitsch
 Anton Kolenc
 Franc Pečnik
 M. Rauscher lekarna

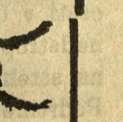
Celje: Ivan Ravnikar
 Oto Schwarzl lekarna
 Josip Srimz
 Anton Topolak
 W. Wratschko
Dobrna: Jos. Sikok se
Braslovce: Ant. Plaskan
 Josip Pauer
Gomilsko: Fran Cukala

Hrastnik: Alojzija Bauerheim
 Konsumno društvo
 Josip Wouk
Ljubno: Fr. X. Petek
 Janez Filipič
Sevnica: Anton Verbič
 S. F. Schalk
 Ludovik Smole
Trg Lemberg: Franc Zupančič
Konjice: Fr. Kupnik 145

Laško: Andrej Elsbacher
 Karl Hermann
Planina: Lud. Sch. scherko
 F. Wamb rechtsammer
Gornji grad: Jakob Božič
 Franc Scharb
Poljčane: Ferd. Ivanus
 A. P. Krautsdorfer
 Anton Schwelz
 Karol Sima
Mozirje: Leopold Vukič

Pristova: Marija Suppanz
 And. Suppanz
Brežice: Fran Matheis
 Franc Varlec
 Janez Pinterič
 Uršič & Lipej
Žalec: Albert Geiss
 Jakob & Marija Janič
St. Jurij: Fran Kartin
Velenje: Karl Tischler
 Josef Wutti

Trbovlje: Konsumno društvo
 Anton Krammer
 Jos. Mahkovec
 Janez Müller sen.
 Jos. Sporn
 Franc Dežman
Videm: Ivan Novak
Vitanje: Anton Jaklin
Velenje: Ulrich Lager
 Vojnik: Fr. Zotti

Učenec

z dobrimi šolskimi spričevali, s primerno izobrazbo, se sprejme takoj v trgovino mešanega blaga
J. LÖSCHNIGG
 (479) 3-3 Šmarje pri Jelšah.

SLUGA

vešč vseh poslov zunaj in v sobah v večji hiši, ki je zanesljiv in pošten ter se ne boji dela, dobi dobro službo v paromlinu gosp.
PETRA MAJDIČ-A, Celje.
 (482) 3-3

Dobro poslušajoča vinska veletrgovina išče
 spretnega **zastopnika**

(478) 3-3 proti visoki proviziji.

Sčasom tudi stalna plača. — Ponudba:
 Glavno-poštni predal št. 110, TRST.

RAZGLAS.

Ker je izvoz svinj iz okraja Novo mesto do preklica prepovedan in je torej pač uvoz ne pa izvoz svinj iz Novega mesta dovoljen, razglasa upravni odbor premoženja mesta krškega, da se vrše v Krškem vsako sredo svinjski sejm. Podpisani upravni odbor vabi prodajalce in kupovalce, da pridejo na sejm in pripeljajo blago, ter pristavlja, da se od blaga ne bo pobralo štantnine in da se nakladanje zamore vršiti na postaji VIDEM, ki je komaj 10 minut oddaljena od sejmišča. (487) 2-2

Na razpolago je tudi svinjak.

Upravni odbor premoženja mesta krškega.

V najem (471) 3-2

se odda za nizko najemnino

majhna trgovina

v zvezi s krčmo in trafiko.

Kje, pove upravništvo „Domovine“.

Salvator-balzam

(Liquor-aromatic)

Najuspešnejše domače sredstvo pri trganju (migreni), zobobolu, glavobolu, pri krču in raznih želodčnih in črevnih boleznih; ozdravi maternico, krepi vid in je v vsakem pogledu univerzalno domače zdravilo prve vrste.
 Cena zavoju 12 stekleničic z navodilom 5 kron, če se denar naprej pošlje na spodnji naslov.

KAŠELJ

ozdravi hitro in temeljito že od nekdanj znanu domače zdravilo

trpotčev sok.

Cena stekleničici z navodilom in pošt-nino vred, ako se denar naprej pošlje, 2 kroni 40 vinarjev.

Naslov za naročbe: (400) 24-8

Fr. Riedl-na lekarna pri Salvatorju
 v Varaždinu šte. 104.

(484) 2-2

Nova trgovina!

Slavnemu občinstvu naznanjam, da otvorim dne 7. decembra 1903 v Celju, Graška cesta št. 43 (pri gostilni «Stadt Graz»)

trgovino z raznovrstnim žganjem in likerji
 na debelo in drobno.

Vsakega odjemalca zagotavljam, da se bodem potrudil postreči najboljše, točno in po jako nizki ceni. — Za obilna naročila se priporoča

ROBERT DIEHL, trgovec.

Vizitnice priporoča tiskarna D. Hribarja v Celju.

Kdor drsat se hoče
 naj pride na led

poprej pa **drsalke**

vsak mora imet
 in take po ceni najnižji

prodaja

Trgovina z železnino **„Merkur“**
 Peter Majdič, Celje.

Tomazevo žlindro

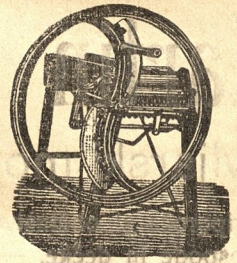
najboljše gnojilo za trav-
 nike in vinograde

bogato
 zalogo

slamoreznic

in drugih
 poljedelskih strojev

priporoča

!! POZOR !!

Vsem, kateri bolehalo na želodcu
 in težki prebavi

daje gotovo pomoč in pov. ača izgubljeno zdravje

edino prava

Germanova zdravilna življenska esenca

katera je nenadkriljivo sredstvo in deluje z največjim uspehom pri vseh želodčnih boleznih, kakor: slaba prebava, pomanjkanje teka, želodčna oteklina, napihovanje, podrigovanje, zgaga, zlatenica, omotica, glavobol, krč itd. Germanova življenska esenca pomaga proti jetrnim in sleznim boleznim, proti hemeroidom, čisti pokvarjeno kri in izločuje vse nečiste sokove iz krvi

Germanova življenska esenca odganja zaostale vetrove in neznosne gliste, a s tem, da povrača izgubljeni tek in voljo do jedi, donša mnogo k okrepjenju telesa!

Germanova življenska esenca je pomagala že več ljudem, kateri so jako veliko potrošili za razna zdravila brez uspeha, kateri se pomoči niti več nadejali niso.

Germanova življenska esenca se pripravlja iz blagodelujočih, povsem neškodljivih rastlinskih sokov, je jako prijetnega, nekoliko grenkega okusa, tako da ga lahko uživajo tudi občutljive osebe, ženske in otroci, kateri drugih zdravil ne morejo jemati.

Cena steklenici 1 K 40 v, s pošto se ne pošilja manj nego 2 steklenici, za spremnico in odpravo 40 v več, in to samo po povzetju ali če se znesek pošlje naprej.

Glavna zaloga, kamor naj se vse naročbe naslovljajo

K. GERMANA lekarna „pri črnem orlu“
 v Belovaru, Hrvatsko.

V znak pristnosti ima vsak zavitek tiskano ime tvrde Ljekarna k „črnem orlu“ K. Germana u Belovaru. Zato zahtevaj izrecno pristno Germanovo življensko esenco; ako pa ti se ponudi druga, za katero bi se trdilo, da je boljša ali pa ravno tako dobra, je ne vzami, temveč jo naroči po pošti, ako je tamkaj ne dobiš. (263) 2

SVOJI K SVOJIM!

Narodni trgovci in obrtniki, katere priporoča slavnemu občinstvu slovensko obrtno društvo v Celju:

Josip Hočevar

trgovina z modnimi oblekami in konfekcijami za gospode in dečke
CELJE, Kolodvorske ulice šte. 5

priporoča za jesensko in zimsko sezono svojo **bogato zalogo** izgotovljenih oblek za gospode in dečke, kakor tudi **športne suknje, površnike in haveloke** po najnižjih cenah.

Bogata izber tu- in inozemskega modnega blaga.

Naročila po meri se izvršujejo najelegantneje, natanko in točno.

Rafael Salmič

trgovina z urami, zlatino in optičnimi predmeti

v Celju v Narodnem domu.

Največja zaloga zlatih, tula-, srebrnih in nikelnastih žepnih ur. Jako primerna darila v zlatu in srebru, verižice, uhani, zapestnice, priveski, svetinje, amuleti itd. **Zlice, noži, vilice, tabatiere, nastavki za slike, sadje, cvetlice** itd. v pristnem in novem srebru. — **Zaloga optičnih predmetov.** — Velika izber stenskih ur, budilk itd. najnovjših in najboljših. Vse po najnižjih konkurenčnih cenah.

Vsa popravila se izvršujejo ceno in zanesljivo.

Postrežba točna in solidna!

IVAN REBEK

stavbni in umetni ključalničar

CELJE, Poljske ulice šte. 14.

- izvršuje vsa v
- njegovo stroko
- spadajoča
- dela, kakor
- železne ograje
- in vrata, - - -
- - - štedilnike,
- vodovode - - -
- vodnjake itd.

Vse po najnižjih cenah!

Jakob Omladič

v Gaberjih pri Celju.

Tovarna za sodovico

v sifonih kakor tudi z limonado in malinovcem.

Kupujem maline po najvišji ceni! — Vsi izdelki tovarne se na željo postavijo p. n. strankam na dom. Izborna kakovost! Postrežba točna! Cene nizke!

Velika trgovina
tu- in inozemskega manufakturnega blaga

na debelo in na drobno

KAROL VANIČ

'Narodni dom' v Celju, 'Pri dobrem pastirju' Cesarja Jožefa trg Graška cesta.

Postrežba točna! Cene nizke!

FERDINAND SIKOŠEK

SLIKARSKI IN PLESKARSKI MOJSTER

Cerkveni trg št. 4 * CELJE * Cerkveni trg št. 4.

Izvršujem vsa v mojo stroko spadajoča dela, kakor vse cerkvene, sobne in dekoracijske slikarije, črko-slikarska dela na steklo, les itd.

Prevzamem vsa stavbena in pohišvena pleskarska dela katera izvršujem vestno in po najnižjih cenah.

Martin Kolšek

čevljarski mojster v Celju

se priporoča sl. občinstvu v izdelovanje obuval za gospode in dečke. — Vsa naročila izvršujejo točno, iz najboljšega usnja, dobro in cenó.

IVAN LIKAR

glavni zastopnik banke „Slavije“ v Celju ima svojo pisarno

v Kovaški ulici (Schmiedgasse) št. 5.

Zavaruje poslopja in raznovrstno blago zoper požar, sprejema tudi vsakovrstna zavarovanja za človeško življenje po najugodnejših pogojih in nizkih cenah; zavaruje šipe in steklo zoper poškodovanje ter ljudi zoper nezgode ali poškodovanje na telesu, kakor tudi dragocene reči, zlatino, srebrnino, denar in raznovrstno blago zoper tatvino in vlom.

JOSIP KREGAR

stavbni in galanterijski klepar v Celju

izvršuje **stavbna** in **umetna** ter sploh v to stroko spadajoča dela. — Čistiti duhovščini ter cenjenemu p. n. občinstvu se priporoča za **pokrivanje stavb.**

Cene jako nizke! Postrežba točna!

Velika izber
dežnikov in galoš

najboljše kakovosti

za gospe
gospode in
otroke.

Dalje zimske copate, čevlje dokolenice (kamašne), rokavice, nogavice, Jäger-srajce, hlače kot vse druge drobnarije

priporoča po najnižjih cenah

P. Kostič v Celju
Glavni trg št. 2.

Edina narodna steklarska trgovina

Fran Strupi

CELJE * Graška cesta št. 4 * CELJE
podružnica v Laškem trgu.

Velika zaloga stekla, porcelana in kamenine.

Vsakovrstno v steklarsko stroko spadajoče blago, kakor svetilnice, zrcala, različni okvirji za podobe, šipe za okna itd. na debelo in na drobno.

Prevzete vse steklarskih del pri cerkvah in privatnih stavbah, katera se izvršujejo po najnižjih cenah.

Najlepši okraski in dekoracije, jako primerni predmeti za darila in srečolove.

Sl. javne zavode in privatnike opozarjam zlasti na svojo zalogo higijeničnih pljuvalnikov.

Postrežba točna in solidna!

Odlikovan od vis. c. kr. trg. ministrstva.

Martin Stojan ml.

stavbni in umetni mizar v Teharjih pri Celju

prevzame vsa v njegovo stroko spadajoča dela, katera izvrši v najkrajšem času po konkurenčnih cenah. — Priporoča se tudi v izdelovanje šolskih klopi, vsega pisarniškega pohištva, ter vseh v trgovinah potrebnih mizarskih izdelkov.

Anton Kolenc

trgovec s špecerijskim blagom, deželnimi pridelki, sadjem in perutnino

== V CELJU ==

v 'Narodnem domu' in 'pri kroni'.

Kupuje po najvišjih cenah vse deželne pridelke, kakor

predivo, suhe gobe, laneno seme, delno seme, malisno štupo, orehe, suhe češplje, vsakovrstno žito, sveže hruške, jabolka, fižol itd., sploh vse deželne pridelke in tudi perutnino.

JOSIP LEON

krojaški mojster

v Celju, Gosposke ulice šte. 9

priporoča cenjenemu občinstvu svojo zalogo vsakovrstnih izgotovljenih oblek. — Izvršujem tudi naročila po meri po najnižjih cenah in najnovjših vzorcih ter se najvljudneje priporočam.

Hitra postrežba! Cene nizke!

Josip Koštomaj

gostilničar 'pri jelenu'

priporoča svojo

dobro vpeljano gostilno.

Mrzla in topla kuhinja

vedno na razpolago!

Anton Topolak

trgovec s špecerijskim blagom

v Celju (nasproti Narodnemu domu)

priporoča svojo veliko zalogo vedno svežega blaga po najnižjih cenah. Nadalje priporoča iz svoje zaloge sloviti

konjak grofa R. Keglevicha.

Kupuje in prodaja vse deželne pridelke.

Postrežba točna in solidna.

Slavnemu občinstvu vljudno naznanjam da sem prevzel

gostilno

v 'Narodnem domu' v Celju

kjer bodem točil vedno sveže, dobro marcno pivo, pristna cena vina ter postregel z najboljšo kuhinjo po nizkih cenah.

ANTON KOŠTOMAJ, gostilničar.